

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odzyskiwania oparów benzyny na etapie II podczas tankowania samochodów osobowych na stacjach paliw

COM(2008) 812 wersja ostateczna – 2008/0229 (COD)

(2009/C 277/14)

Sprawozdawca: **Francis DAVOUST**

Dnia 20 stycznia 2009 r. Rada, działając na podstawie art. 175 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odzyskiwania oparów benzyny na etapie II podczas tankowania samochodów osobowych na stacjach paliw

COM(2008) 812 wersja ostateczna – 2008/0229 COD.

Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 17 kwietnia 2009 r. Sprawozdawcą był Francis DAVOUST.

Na 453. sesji plenarnej w dniach 13-14 maja 2009 r. (posiedzenie z 13 maja) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 194 do 2 – 5 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES wyraża zadowolenie z opracowania omawianego wniosku dotyczącego dyrektywy w następstwie zobowiązań przyjętych:

- w strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza;
- we wniosku Komisji w sprawie zmiany dyrektywy 98/70/WE odnoszącej się do jakości benzyny i olejów napędowych, którego celem jest ułatwienie szerszego wykorzystania biopaliw i bioetanolu, szczególnie przez złagodzenie wymagań dotyczących ciśnienia oparów benzyny; Komisja uznała, że może to doprowadzić do większej emisji lotnych związków organicznych i wskazała, że w celu zrekompensowania zwiększenia emisji zostanie zaproponowane odzyskiwanie oparów benzyny na etapie II;
- w oświadczeniu towarzyszącym nowej dyrektywie w sprawie jakości powietrza, w którym Komisja uznała znaczenie ograniczenia zanieczyszczenia powietrza u źródła dla realizacji celów w zakresie jakości powietrza i w którym zaproponowano szereg nowych środków ukierunkowanych na źródło zanieczyszczenia, w tym odzyskiwanie oparów benzyny na etapie II.

1.2. EKES przypomina, że dyrektywa 94/63/WE dotyczy odzyskiwania oparów benzyny emitowanych do atmosfery przy składowaniu i dystrybucji benzyny między terminalami a stacjami paliw (tzw. odzyskiwanie oparów benzyny na etapie I). Opary benzyny, które ulatniają się podczas odbioru nowej dostawy na stacjach paliw, powracają do samochodów-cystern lub ruchomych cystern, a następnie do terminalu, gdzie mogą zostać przeznaczone do ponownej dystrybucji.

1.3. EKES wyraża zadowolenie z tego, że Komisja zaproponowała instalację urządzeń do odzyskiwania oparów benzyny na etapie II:

- a. na wszystkich nowych lub gruntownie przebudowanych stacjach paliw o sprzedaży przekraczającej 500 m³ benzyny rocznie;

- b. na wszystkich nowych lub gruntownie przebudowanych stacjach paliw o sprzedaży przekraczającej 500 m³ benzyny rocznie oraz większych istniejących stacjach (tj. o sprzedaży przekraczającej 3 000 m³ rocznie);
- c. na stacjach paliw, o których mowa w opcji b) i na stacjach paliw znajdujących się w budynkach mieszkalnych lub pod nimi;
- d. zgodnie z opcją c) z automatycznym systemem monitorowania wszystkich urządzeń do odzyskiwania oparów na etapie II, który ograniczałby sprzedaż benzyny w przypadku nieprawidłowego funkcjonowania urządzeń.

1.4. Szczegółowa ocena tych opcji zawarta jest w analizie oddziaływania załączonej do omawianego wniosku. Będzie ona dostępna w internecie ⁽¹⁾.

1.5. W związku z powyższym EKES zaleca przyjęcie tej dyrektywy z uwzględnieniem proponowanych zmian w artykułach 3, 4 i 5.

2. Uwagi ogólne

2.1. Niniejszy wniosek legislacyjny dotyczy odzyskiwania oparów benzyny emitowanych do atmosfery podczas tankowania samochodów osobowych na stacjach paliw (tzw. „odzyskiwanie oparów benzyny na etapie II”).

2.2. EKES jest świadomy faktu, że emisja zawartych w benzynie lotnych związków organicznych przyczynia się do lokalnych i regionalnych problemów związanych z jakością powietrza (benzen i ozon), których dotyczą istniejące wspólnotowe normy i cele w zakresie jakości powietrza. Ozon przygruntowy jest substancją zanieczyszczającą, która przekracza granice państw i stanowi trzeci najważniejszy gaz cieplarniany. Benzen jest uznawany za czynnik rakotwórczy. Węglowodory dzielą się na wiele grup, różniących się między sobą budową cząsteczkową, która

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/environment/air/transport/petrol.htm>.

może być łańcuchowa, pierścieniowa, itd. Węglowodory aromatyczne są to struktury pierścieniowe nienasycone, których podstawowym elementem jest sześć atomów węgla. Pierwszym z nich jest benzen o wzorze C_6H_6 . W celu ochrony zdrowia, Parlament i Komisja określiły europejski pułap wynoszący $9 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnia roczna) na rok 2006. Celem na rok 2010 jest wartość $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W związku z tym EKES zwraca szczególną uwagę na ochronę zarówno konsumentów tankujących regularnie paliwo na stacjach, jak i pracowników stale obecnych w tych miejscach.

2.3. Głównym źródłem emisji są tu opary benzyny wydobywające się z baków w samochodach lub podczas tankowania. Niedawne zmiany wprowadzone do dyrektywy dotyczącej jakości benzyny, pozwalające na dodawanie do benzyny większej ilości etanolu pogłębiły problem tych emisji. Powoduje to bowiem wzrost ciśnienia oparów w zbiornikach na stacjach paliw. W związku z tym nadszedł czas, by poszukiwać nowych rozwiązań celem ograniczenia tych emisji.

2.4. EKES stanowczo zaleca Komisji, by jak najszybciej rozważyła możliwość dokonania zmian w samochodach, tak aby zatrzymać lub odzyskać opary benzyny w bakach samochodów, jak jest to już wymagane w USA, i by niezwłocznie przedstawiła propozycje w tej sprawie.

2.5. W międzyczasie EKES popiera obecny wniosek Komisji mający na celu ograniczenie emisji oparów benzyny podczas tankowania pojazdów.

2.6. EKES podkreśla, że stosowane obecnie praktyki w zakresie odzyskiwania oparów benzyny podczas tankowania różnią się znacznie w zależności od państwa członkowskiego. W związku z tym popiera wniosek Komisji, by odwołać się do art. 175 w celu zapewnienia na szczeblu europejskim minimalnych standardów odzyskiwania oparów benzyny podczas tankowania, pozostawiając państwom członkowskim swobodę stosowania, jeśli zechcą, bardziej surowych norm.

2.7. Odzyskiwanie oparów benzyny emitowanych do atmosfery przy składowaniu i dystrybucji benzyny na stacjach paliw (odzyskiwanie oparów benzyny na etapie I) jest już zapewnione na mocy dyrektywy 94/63/WE.

2.8. Z punktu widzenia EKES-u odzyskiwanie oparów benzyny na etapie II jest wyraźnym przejawem spójności w staraniach o poprawę jakości powietrza.

2.9. Ponadto EKES stwierdza, że omawiany wniosek jest zgodny z 6. wspólnotowym programem działań na rzecz środowiska oraz z trzema filarami strategii lizbońskiej. Sprzyja on bowiem popytowi na technologie niezbędne do odzyskiwania oparów benzyny na etapie II oraz ich rozwojowi.

3. Uwagi szczegółowe

Artykuł 3

Stacje paliw

3.1. Ustęp 1

3.1.1. W pierwszym zdaniu należy uściślić określenie „planowana”. Zdaniem EKES-u jest niezwykle trudno uzyskać pewność,

że w momencie otwarcia stacji paliw sprzedaż na tej stacji będzie taka, jak przewidziano w projekcie.

3.1.2. Ponadto EKES chciałby uzupełnić tekst po wyrażeniu „500 m³ rocznie” następującym zdaniem: „Stacja paliw ma obowiązek zadeklarować wysokość sprzedaży w ciągu trzech miesięcy od rozpoczęcia działalności”.

3.1.3. Zdaniem EKES-u każda nowa stacja paliw o sprzedaży nieprzekraczającej 500 m³ rocznie jest zobowiązana poinformować o wzroście sprzedaży, jeśli przekracza ona 500 m³ rocznie. Należy tego dokonać najpóźniej trzy miesiące po rozpoczęciu roku następującego po roku, w którym ten poziom sprzedaży został przekroczony. W takim przypadku urządzenie do odzyskiwania oparów musi zostać zainstalowane w ciągu sześciu miesięcy tego samego roku.

3.1.4. W drugim zdaniu należy uzupełnić tekst po słowach „lub strefach pracy”, dodając „z wyłączeniem pomieszczeń danego przedsiębiorstwa”. W budynku mogą się bowiem znajdować biura konieczne dla funkcjonowania stacji paliw.

3.1.5. Brzmienie ust. 1 powinno być zatem następujące:

Państwa członkowskie zapewniają wyposażenie każdej nowej stacji paliw w system odzyskiwania oparów benzyny na etapie II, jeżeli jej rzeczywista lub planowana sprzedaż przekracza 500 m³ rocznie. **Stacja paliw ma obowiązek zadeklarować wysokość sprzedaży w ciągu trzech miesięcy od rozpoczęcia działalności. Każda nowa stacja paliw o sprzedaży nieprzekraczającej 500 m³ jest zobowiązana poinformować o wzroście sprzedaży, jeśli przekracza ona 500 m³ rocznie. Należy tego dokonać najpóźniej trzy miesiące po rozpoczęciu roku następującego po roku, w którym ten poziom sprzedaży został przekroczony. W takim przypadku urządzenie do odzyskiwania oparów musi zostać zainstalowane w ciągu sześciu miesięcy tego samego roku.** Wszystkie nowe stacje paliw zlokalizowane w budynkach (w wersji polskiej dokumentu Komisji: „w dzielnicach” – przypis tłumacza) stale zamieszkałych lub strefach pracy, z wyłączeniem pomieszczeń danego przedsiębiorstwa, wyposażane są jednak w system odzyskiwania oparów benzyny na etapie II bez względu na ich rzeczywistą lub planowaną sprzedaż.

3.2. Ustęp 2

3.2.1. Zdaniem EKES-u należy dokładniej zdefiniować wyrażenie „gruntowna przebudowa”. Zdaniem EKES-u musi tu chodzić o znaczną zmianę, na przykład o wzrost wydajności urządzeń do dystrybucji i tankowania paliwa o ponad 20 % w porównaniu do początkowej wydajności lub przejście od systemu samoobsługi z nadzorem do systemu samoobsługi bez nadzoru.

3.2.2. EKES wnosi, by za gruntowną przebudowę, czyli znaczną zmianę, nie uznawać zmiany logo stacji paliw, przejścia od systemu tradycyjnego do systemu samoobsługi z nadzorem lub dostosowania stacji do obowiązujących przepisów.

3.2.3. Brzmienie ust. 2 powinno być zatem następujące:

W przypadku wszystkich istniejących stacji paliw o sprzedaży przekraczającej 500 m³ rocznie, które poddawane są gruntownej przebudowie, państwa członkowskie czuwają nad tym, aby takie stacje paliw zostały wyposażone (dok. Komisji: „zapewniają wyposażenie ich” – przyp. tłum.) podczas przebudowy w system odzyskiwania oparów benzyny na etapie II. **Za gruntowną przebudowę uznaje się znaczną zmianę, na przykład wzrost wydajności urządzeń do dystrybucji i tankowania paliwa o ponad 20 % w porównaniu do początkowej wydajności lub przejście od systemu samoobsługi z nadzorem do systemu samoobsługi bez nadzoru. Za gruntowną przebudowę, czyli za znaczną zmianę, nie można natomiast uznawać zmiany logo stacji paliw, przejścia od systemu tradycyjnego do systemu samoobsługi z nadzorem lub dostosowania stacji do obowiązujących przepisów.**

3.3. Ustęp 3

3.3.1. EKES zaleca dodanie: „Każda stacja paliw o sprzedaży nieprzekraczającej 3 000 m³ rocznie ma obowiązek poinformować o wzroście sprzedaży, jeśli przekroczy ona 3 000 m³ w ciągu roku kalendarzowego”. W takim przypadku urządzenie do odzyskiwania oparów musi zostać zainstalowane w ciągu sześciu miesięcy w tym samym roku.

3.3.2. Brzmienie ust. 3 powinno być zatem następujące:

Państwa członkowskie czuwają nad tym, aby istniejące stacje paliw o sprzedaży przekraczającej 3 000 m³ rocznie zostały wyposażone w system odzyskiwania oparów benzyny na etapie II (dok. Komisji: „zapewniają wyposażenie w system odzyskiwania oparów benzyny na etapie II istniejących stacji paliw o sprzedaży przekraczającej 3 000 m³ rocznie” – przyp. tłum.) nie później niż do dnia 31 grudnia 2020 r. **Każda stacja paliw o sprzedaży nieprzekraczającej 3 000 m³ rocznie ma obowiązek poinformować o wzroście sprzedaży, jeśli przekroczy ona 3 000 m³ w ciągu roku kalendarzowego. W takim przypadku urządzenie do odzyskiwania oparów musi zostać zainstalowane w ciągu sześciu miesięcy w tym samym roku.**

Artykuł 4

Minimalny dozwolony poziom odzysku oparów benzyny

3.4. Ustęp 1

3.4.1. EKES proponuje zastąpić 85 % przez 90 %. Niektóre państwa członkowskie już określiły taki poziom.

Bruksela, 13 maja 2009 r.

3.4.2. Brzmienie ust. 1 powinno być zatem następujące:

Państwa członkowskie czuwają nad tym, aby wydajność wychwyty węglowodorów (dok. Komisji: „zapewniają wydajność wychwyty węglowodoru” – przyp. tłum.) w systemie odzyskiwania oparów benzyny na etapie II [była] na poziomie równym lub większym niż 85 **90%**.

3.5. Nowy ustęp

3.5.1. EKES zaleca dokładniejsze zdefiniowanie systemów odzyskiwania oparów benzyny na etapie II.

Artykuł 5

Okresowa kontrola oraz zgodność

3.6. Ustęp 1

3.6.1. EKES uważa, że konieczna jest coroczna kontrola stacji paliw wyposażonych w automatyczny system monitorowania, tym bardziej, że nie ma tutaj żadnego personelu, który mógłby wykryć ewentualne awarie.

3.6.2. Brzmienie ust. 1 powinno być zatem następujące:

W przypadku zainstalowania automatycznego systemu monitorowania, państwa członkowskie czuwają nad tym, aby co najmniej raz na rok dokonywane było badanie wydajności wychwyty węglowodorów (dok. Komisji: „zapewniają badanie wydajności wychwyty węglowodoru co najmniej raz na rok” – przyp. tłum.).

3.7. Ustęp 2

3.7.1. EKES proponuje usunięcie pierwszego zdania.

3.7.2. W drugim zdaniu Komitet zaleca zastąpienie słów: „i automatycznie zatrzymuje przepływ benzyny z wadliwego dystrybutora, jeśli usterka nie zostanie naprawiona w ciągu 7 dni” słowami: „sygnał nieprawidłowego funkcjonowania systemu odzyskiwania oparów benzyny na etapie II powoduje przerwanie dystrybucji paliwa, jeśli w ciągu 72 godzin nie zostanie dokonana naprawa”.

3.7.3. Przewidziany termin siedmiu dni jest o wiele za długi. Przepis ten odnosi się również do stacji paliw działających w systemie z nadzorem.

3.7.4. Brzmienie ust. 2 powinno być zatem następujące:

W przypadku zainstalowania automatycznego systemu monitorowania, państwa członkowskie zapewniają badanie wydajności wychwyty węglowodoru co najmniej raz na trzy lata. Automatyczny system monitorowania automatycznie wykrywa usterki w prawidłowym funkcjonowaniu systemu odzyskiwania oparów benzyny na etapie II oraz samego systemu monitorowania, i sygnalizuje usterki operatorowi stacji paliw i automatycznie zatrzymuje przepływ benzyny z wadliwego dystrybutora, jeśli usterka nie zostanie naprawiona w ciągu 7 dni. Sygnał nieprawidłowego funkcjonowania systemu odzyskiwania oparów benzyny na etapie II powoduje przerwanie dystrybucji paliwa, jeśli w ciągu 72 godzin nie zostanie dokonana naprawa